

Er referens
Fi2021/02366

Vår handläggare
Johan Söderström

Remissvar gällande Ett nytt regelverk för bygglov – SOU 2021:47

Sammanfattning av FOI:s synpunkter

Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) har – från de utgångspunkter myndigheten har att beakta – följande synpunkter på betänkandet.

FOI tillstyrker i huvudsak förslagen till nytt regelverk som lämnas i betänkandet.

FOI lämnar härutöver följande synpunkter och kommentarer på förslagen i betänkandet.

- FOI tillstyrker förslaget om förtydligande och förstärkning av lovplikt i anslutning till skyddade områden för Totalförsvaret.
- FOI tillstyrker förslaget om undantag från lovplikt för anläggningar för totalförsvaret som omfattas av sekretess enligt 15 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen.
- FOI tillstyrker inte utredarens slutsats att solenergianläggningar även fortsatt ska vara utan lovplikt
- FOI anser att förslaget om överprövningen i regeringen bör inkludera även FOI bland uppräknade myndigheter
- FOI tillstyrker utredarens bedömning om konsekvenser för staten i termer av förbättrade förutsättningar för Forsvarsmakten, och anknutna myndigheter, samt ökad arbetsbelastning.

FOI:s synpunkter nedan följer betänkandets disposition.

Avsnitt

7.2.6 Regleringen måste förhålla sig till totalförsvarets intressen

FOI välkomnar utredarens konstaterande att PBL utöver övriga samhällsliga intressen särskilt behöver beakta totalförsvarets intresse. Liksom på andra områden av långsiktig betydelse för samhället innebär investeringar i totalförsvaret inte oansenliga summor och effekten av dessa kan kraftigt minska på grund av ett oförsiktigt utdelande av lov av olika slag.

7.5.5 En utökad bygglovsplikt för vissa åtgärder

FOI tillstyrker utredarens slutsatser att det finns anledning till ett utökat skydd, i form av lovplikt nära eller i direkt anslutning till skyddade områden för totalförsvaret. Dels med beaktande av risken för störningar från verksamheten, som i förlängning kan påverka till exempel miljötillstånd, men även för att ge ansvariga myndigheter bättre möjligheter att säkra mot insyn eller andra säkerhetsstörande förhållanden.

7.7.4 Ingen lovplikt för solenergianläggningar

FOI instämmer till del i utredarens resonemang kring lovplikt för solenergianläggningar och bejakar övervägandet om en ny fristående förprovning av åtminstone större anläggningar som kan betraktas som industriella. FOI befarar dock att det finns en uppenbar risk att en sådan separat reglering med åtföljande provningsrutin kan dröja varför vi ändå anser att en lovplikt för liknande större anläggningar bör återfinnas i plan- och bygglagen. Även om utredningar har visat att det till största del är komponenter eller installation, vilka inte kan regleras i PBL, som påverkar den elektromagnetiska störningen från solcellsanläggningar så finns idag begränsad erfarenhet kring åldrandefrågor i anläggningar och hur detta kan påverka störningsnivåer över tid. FOI befarar därmed att det kan uppstå en situation där det skett en större mängd oreglerad byggnation av solenergianläggningar som över tid visar sig skada totalförsvarets intressen.

7.9 Krav på lov i skyddat område

7.9.2 Åtgärder som ska omfattas av utökad lovplikt

FOI bejakar utredarens resonemang om konflikten mellan förenklade lovregler och totalförsvarets önskemål om hårdare reglering i skyddade men ej detaljplanerade områden. FOI finner ändå slutsatsen olycklig att det är bättre att lösa konflikten när den uppstår genom andra regleringar än i förväg genom

lovförfarande. FOI anser att en fortsatt dialog med främst Försvarmakten och MSB för att finna lämpliga avvägningar mellan intressena bör ske.

7.9.3 Utökad lovplikt för vissa ekonomibyggnader och ljusanordningar

FOI tillstyrker utredarens förslag om utökad lovplikt för vissa ekonomibyggnader och ljusanordningar i anslutning till anläggningar för totalförsvaret.

7.15 Undantag från krav på lov för totalförsvaret

FOI tillstyrker utredarens förslag om undantag från krav på lov för totalförsvaret samt det förtydligande om överklaganderätt för miljöorganisationer som härstammar från propositionen ”*Genomförande av MKB-direktivet i plan-och bygglagen*”. FOI vill dock påpeka att vi även i remissvaret på denna påpekat att FOI bör ingå i gruppen av försvarsmyndigheter.

Urvalet grundar sig på miljöbalkens 16 kap. 13§ där lagstiftaren uttryckt ett behov att begränsa klagorätten mot beslut som rör försvaret då dessa ärenden ofta är av en känslig natur. Nämnda myndigheter lyder under försvarsinspektören för hälsa och miljötillsyn.

Frågan om att FOI ska underordnas försvarsinspektören för hälsa och miljö bereds just nu i Regeringskansliet och en promemoria med det innehållet kommer att remitteras.

FOI bör, som en myndighet inom totalförsvarets militära del, ingå i gruppen myndigheter som är undantagna denna klagorätt.

7.22.2 Överprövning i regeringen

FOI bör, som en myndighet inom totalförsvarets militära del, ingå i gruppen myndigheter vars ärenden överprövas i regeringen. (se förtydligande under 7.15 ovan)

9.5 Konsekvenser för staten

9.5.4 Försvarsmyndigheterna och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

FOI tillstyrker utredarens, och Försvarmaktens, bedömning om ökad arbetsbelastning och konstaterar att myndigheten inte har någon anslagsfinansiering för denna typ av handläggning. FOI gör dock bedömningen att den ökade belastningen är väl investerad då ett felaktigt godkänt bygglov kan medföra avsevärda konsekvenser för myndighetens möjlighet att fullgöra sina uppgifter.

Detta remissvar har beslutats av generaldirektör Jens Mattsson efter föredragning av seniora rådgivaren Johan Söderström. I den slutliga handläggningen har även ställföreträdande avdelningschef Jessica Norlin samt särskilde rådgivaren Mikael Wiklund deltagit.

.....
[Jens Mattsson]

.....
[Johan Söderström]

Sändlista:

fi.remissvar@regeringskansliet.se

linn.gloppestad@regeringskansliet.se

Internt FOI

Registrator

GD-sekreterare

Senior rådgivare

Chefsjurist